

Jona

Jona Täkeläpäle wam upukut

1 ¹Yawetä Jona Amitaile wawaxu using inikut. ²“Gä Niniwe^a, taunu inulung hikngä unggäpangune kuyo. Ku duksäng yäninggämätayo. Inale nä andayit, itä gutongä hikngä yiwik maliyingun,” yang inikut.

³Tiwändeyä Jona Yawele wam hapduke, Tasisde datäkuwikge kukut.^b Yawe teke datäkuwikge, Jopa puku, siwu gwendu Tasisde kuwikge tahanggawän kake, moningu uhike, unggwenune koke, Tasisde kukut.

⁴Tiwändeyä sip gwenu axuxawän, kwämanu Yawetä tewän, yanggä gwenune inulung hikngä apuxawän, yanggä gwenkäyä naxälä täku temgut. Tinggawän sip uputnangäsä tikut. ⁵Tiwän sipde wuyä äminu anaxälake, anätunäle inäinä tumuxu anggatängyämimingge yaxäwik, “Asing pahana, sip gwenu kwängä äpmembä tiwik?” yake, hängäläpä une pekinu päxäwik, yanggäxätan mumbä wukukin.

Meyä uläknga apgulu, Jona siwu gälämnä gwenkätan täpu däpmunä pebuläm daxawän apgut. ⁶Tixawän sipde kuhiläle yiwixak kápätä puku kake, “Meyä täknga apuxawän, Gä inale pekgaläk? Enake, anätukale tumuxu yang. Tiwän itä butayä äpmembä ninduke nipmambän yiwitnim,” yang inikut.

⁷Tixawän sipde wuyä ämindä inäkän yakin. “Umaninu yamäke bekätan kekngälutnim. Tikengu iminde umanda täkengu ile meyäle apunggak yänim,” yake, using tahake, Jonale uman täkin.

⁸Tikengä Jona inikin. “Nining. Meyä ninde apunggaxu aläknga, iminde meyäle tiwän apunggak? Gä ina wuyä pahanggaläxunin? Tiwän säne nanä? Gä kantri sanggäpangune nanä? Gä äminu saläkwäkät nanä?” yang inikin. ⁹Iniwäyä, Jonatä using yänikut. “Nä Hibru uläkwäkät nanä. Nä sopäsopä Yawe Anätu yekäwune nanä, kep, yanggä gwen yang pahakut täpäle pukgalunin,” yang yänikut. ¹⁰Yakapkäyä Jonatä “Yawe teke datängapunggat,” yangu ayawän natäpginge, naxälä hikngä natake, “Usingu inale tahaläk?” yang inikin.

^a 1:2 Niniwe Asiliale taunu inulung hikngä gäpanggu. Asilia nanä Israel nanätäne iwanä.

^b 1:3 Tasisu gusitdä pukunggak käwut, tiwän Niniwe gusitdä akonggak käwut.

¹¹Yanggä gwenu hipdu aläku temgulu yapmike, meyämeyäkän täku temänggawän, “Gäle dasing tahana, yanggä alinggaxu kupitang yiwik?” yang inikin. ¹²Iniwä yäkwäle Jonatä using yänikut. “Ginu näle wäyile tiwän, kwämanu inulungu aläkngatä apu pahawän malikaying. Ge nä yanggä gwenkätan täke mumbä pukuwa, ulinggaxu wenä äpme tiwik,” yang yänikut.

¹³Tiwän wuyä äminu, “Sipgwenu ämbä tahana, kwayimune kuwik?” yake, yanggä duksäng hikngä kwayikin. Tiwändeyä yanggä gwenu yakap täku temgulu ayapmike, duksäng hikngä täku temänggawän, tahawä täke dolikut. ¹⁴Tinggawän Yawele tumuk wamu using yakin. “Äminu aläpätä kupänu, manihipi kumnom. ‘Itä äminu nomän tängukaying,’ yangu manatängnimiyo, inale gä o Yawe, gika natäke pahaläk,” yake, ¹⁵Jona täke yanggä gwenkätan mumbä pukukut. Tiwän yanggä gwenu duksäng hikngä täku temgulu wepdä kupitang yiwikut. ¹⁶U tahawän kake, wamu kitokngä yakin using, sipde wuyä äminu Yawele naxäla hikngä natäke, hikawu tänguke, ofale hawä ihikuxawän, tumuxu inikin.

¹⁷Jonä yanggä gwenkätan täke mumbä pukuwänu, Yawetä natäpän, pisu inulungu gwendutä apu Jona guläpäkut. Tiwän undan yiwixawän, täpduxu gwenalä gwendu apuxukin.

Jonale tumuk

2 ¹Jona pise bänipkätan yiwixäwik, tumuk wamu Anätunä Yawele ²using yakut.

“Yawe, nä anaxälake yanggäwämba,
nätä natäke yakumu gätä pahakuläk.
Ämusing hikngä axumgin ämindä yiwixayingkätandä,
tumuk wamu anggatängamiläkge yäwa,
näle tumuxu anatäpguläk.

³Gätä mumbi,
nä yanggä ämalan hikngä,
yanggä bänipkätan epgum.
Tiwän yanggätä täpän kopa,
gäle yanggätä täku temäke pänguhikut.

⁴Tiwän using natäpgum.
‘Gätä gika nomdanetä anawaläk.
Tiwändeyä gika takwän yotda hipdu axawit.’

⁵Yanggätä täpän koptum,
tiwän pälä päkakopa hakin.
Yanggä gäpmayi hikngä gwendä
tängäna täpä undä hikngä täpän kopa,
songäsongä yanggäne nanätä
kuhitna gwenu wamgin.

6 Nä täwan kemat hikngä aepgum.

Kepdä yämä iwikiwik yiwitde alepän kuhingamikut.

Tiwändeyä, Yawe Anätunatä

gapmayinetä käluk tākako tewi yiwikum.

7 Nina natāpa, käluk yiwitnangäsä tāknga wenä tinangge tiwän,

Yawe, nä gäle natāke,

tumuxu yāwa,

yot takwändanetä anatāpgulāk.

8 Hängä kitokngänä wenä ämindäkän kwätäluke

tumuxu ile tahakaying äminu uläkwäxu,

gwālam hikngä gätä pahangyāminggaläxu

maha yämikaying.

9 Tiwändeyä nä kawu gäle tayixāwik,

gäle uman tāknga yatāngenaxāwik,

hikawu gäle tānguke häwa ihikuwik.

Wamu kitokngä u yakumu

undä pahawit.

Axumnangäsä tiwändeyä,

Yawetäkän käluxu nīpmambän yiwixamāngunin,”

yang yakut.

10 Tiwänä Yawetä pis gwenu iniwän, täku yanggä kwayimune watutekut, Jonan.

Jona Täkeläpäle wam gwalamikut

3 1 Tiwänä Yawetä Jona hipdu using inikut. 2 “Gä Niniwe taunu inulung hikngä unggāpangune ku, wamu nätä ganinggalu yānitapso,” yang inikut. 3 Tiwän Jona Yawele wam täwake, Niniwe kukut.

Taunu unggāpangu inulung hikngä, ge axu wuyä une pahananggengu, täpduxu gwenälä gwendu pahanangäsä. 4 Ge täpduxu yakap gwenu, Jona taunu unggāpangune kopgut. Ko tihikuxāwik, using yānikut. “Täpduxu 40 apuxuwānu, Niniwe Yawetä alahawän maliwik,” yawän 5 natāke, Niniwe nanä Anätule wamde bānip tike, “Naxu dohikngä nake takgä yiwitnim,” yakin. Yake äminu undä, umanä käyā äwä umanä wenä yangu meyä natāke, täwixu meyä tākngatāne palapalangänä käyā dākändäkä pahakin.

6 Niniwele kingu wamu uläknganin natāke, meyä päke, sia yiwixakut dākä teke epuke, täwixu belakngä kinggāne utdopeke, täwixu meyä tākngatāne palapalangänä käyā pahake, mulup dākāxātan puku yiwikut.

7 Tikengä māmā wamu Niniwe nanäle kitokngä tāknga yatewän kukut.

Using yakut.

“Wamu aläknga nä kuhitsäle yiwixatkät, wuyä äminaxätdä using yākamäng. Ämin äwä hikawu ämindä daying yiwixaying, inulung

matekngä yang undä hängä täpätu manapä tiyok. Nak, yanggä yangu mahikngä nanong. ⁸Ämin, hikawu ämindä towikaying yangu undä täwixu meyä täkngatäne palapalangänä käyā pahanong. Pahake äminbamu undä tumuk wamu Anätulekän kitokngä yänong. Yaxäwik wäyi hikngä täkngaläknga äwä äminsiptäk täknga yangu awenong. ⁹Tiwän dasingga, Anätu ninde tokngä hikngä natäxu äpmbä teke, bäniyā täpän täkwämbän ‘Asipit,’ yang natäk täknga teke donihipik?” yang wamu using tewän epuxukut.

¹⁰Tiwän unin pahake wäyi hikngä täkngaläknga pahakakinu Anätutä awekinä dayipgut. Dayike, awahawän maliningge yakulu, bäniyā täpän täkwämbän, dowahawän malikin.

Anätutä Niniwe äminde butayä natäpgut

4 ¹Anätutä Niniwe nanä dowahawän maliwä, “Asipnangäsä pewän yiwixaying?” yake, Jona tokngä hikngä natäpän, bäniyā däkitä bimä ihikut. ²Tokngä natäke, Yawele tumuk yakut. “Yawe, yotna yiwixäwixu, ‘Axu yäwa baniyā päpä täkwämbä dosipiläxunin,’ yangu dongganikum? Ile tiwän yakawu, Tasisde datäkuwitde tahakum. Nä anatäpgum, gä Anätu butayä ämin. Tokngä yupsängu donatäke, gwälam hikngä pahangyäminggaläxunin. Natändetdetda awäpi täkwämbä, dowahawi malikayingunin, yangun. ³Ge, Yawe, tewi kungänggäwa. Na käluk yiwitde donatät. Axupitde natäxat,” yang inikut. ⁴Iniwän Yawetä inikut. “Gä tokngä inale natäxaläk?” yang inikut.

⁵Tiwän Jona yot gäpangu teke, gusitdä akonggak käwut päku gepmänä tahake, puku yiwixäwik, “Niniwe dasingga tiwän kawit?” yake kang yiwikut. ⁶Tiwän Anätu Yawetä “Jona gusitdä ihiyäk,” yake, nawu kwämbätduhimu Jonale gepma imikge natäpän alakut. Tiwän Jona nawu uxwambatde täke hikngä natäpgut.

⁷Geyä kwepdätä gwäsi hikngä Anätutä natäpän, nawu uxwämbälu gomokgomokgä matäwän kumgut. ⁸Ge gusitdä akoxawänu, Anätutä wawuwawungu tokngä hikngä täknga gusitdä akonggakätandä natäpän apgut. Tiwänä gusitdä Jona kuhiläne ihinggäwän tahandambäkatuk. Axupikge natäke, “Nä käluk yiwitde donatät. Axupitde natäxat,” yang yakut.

⁹Tiwänä Anätutä inikut. “Nawu uxwämbätde tokngä inale natäxaläk?” yawänä, Jonatä yäkwäle using inikut. “Na tokngä täke natäxat. Tokngä hikngä natäke, axupitde natäxat,” yawänä, ¹⁰Yawetä inikut. “Nawu axwämbälu kwepdän alakutnä, äpmanu gwäsi kungäk. Gätä doxwayikuläk. Tike uxwämbätde gä wuyä täkngatu dowahakuläk, tiwändeya gä butayä ile natäxaläk. ¹¹Äminu Niniwe nanä, hängä nomän bä gutongä yangu donatäxaying äminu 120,000 ayapmikut. Tiwän hikawu ämindä daying yiwixayingkäyā meyä hikngä. Dasingga tiwän taunu inulungu unggäpangge butayä donatäpit?” yang inikut, Anätutän.